

Stanovisko **odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra** **č. 35/2009**

Označení stanoviska: Rodná čísla, řízení ve věcech místních poplatků a ohlašovací povinnost v obecně závazných vyhláškách o místních poplatcích

Právní předpis: zákon č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 14 a § 15

Související právní předpisy:

zákon č.133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova: rodná čísla, ohlašovací povinnost, oznamovací povinnost

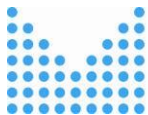
Datum zpracování: 1. listopad 2009 (aktualizace 1. ledna 2014)

Dotaz: *Je obecní úřad oprávněn využívat rodná čísla v řízeních podle zákona o místních poplatcích? Je obec oprávněna uložit poplatníkům v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích povinnost sdělit své rodné číslo jako součást ohlašovací povinnosti podle § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích?*

Stanovisko:

Stanovení místních poplatků patří podle § 14 odst. 1 zákona o místních poplatcích do samostatné působnosti obce. Podle § 14 odst. 2 cit. zákona zavede obec místní poplatky obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků.

Podle § 14 odst. 3 ve spojení s § 15 zákona o místních poplatcích vykonává řízení o poplatcích obecní úřad, přičemž tato působnost obecního úřadu je výkonem přenesené působnosti. Podle § 2 odst. 3 písmeno a) daňového řádu se poplatek považuje za daň a jako takový je předmětem správy daní, na něž se vztahuje postup dle daňového řádu. Tento v § 4 stanoví, že jednotlivá ustanovení daňového řádu se použijí, neupravuje-li jiný zákon správu daní jinak.

Tímto zvláštním právním předpisem je právě zákon o místních poplatcích. Správou daní (poplatků) se podle § 1 odst. 2 daňového řádu rozumí postup, jehož cílem je správné zjištění, stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. **Obecní úřad tedy při správě místních poplatků postupuje podle daňového řádu a disponuje zásadně všemi oprávněními a povinnostmi správce daně.**

Podle ustanovení § 13c odst. 1 písm. b) zákona o evidenci obyvatel lze rodná čísla využívat, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.

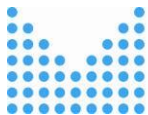
Dle § 14a odst. 1 písm. a) zákona o místních poplatcích poplatník nebo plátce uvede v ohlášení *jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech.*

Dle § 130 odst. 3 daňového řádu je obecným identifikátorem *u fyzické osoby rodné číslo, popřípadě jiný obecný identifikátor, stanoví-li tak zákon, a u právnické osoby identifikační číslo.*

Ustanovení § 14a zákona o místních poplatcích ve spojení s § 130 daňového řádu je třeba považovat za ustanovení “zvláštního zákona” podle § 13c odst. 1 písm. b) zákona o evidenci obyvatel. Obecní úřad je proto v řízení ve věcech místních poplatků na základě stanovené ohlašovací povinnosti oprávněn využívat rodná čísla poplatníků místních poplatků.

Povinnost plátce či poplatníka sdělit správci v rámci ohlášení své rodné číslo vyplývá přímo z § 14a odst. 1 písm. a) zákona o místních poplatcích.

Obec tedy v tomto ustanovení obecně závazné vyhlášky pouze deklaruje povinnost stanovenou zákonem o správě daní a poplatků. Taková právní úprava je sice nadbytečná, nicméně ji nelze – s ohledem na ustálenou judikaturu Ústavního soudu – považovat za nezákonnou. Deklarace této povinnosti v obecně závazné vyhlášce o místním poplatku představuje *superfluum* (nadbytečnost), která však bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost obecně závazné vyhlášky (uplatní se zásada *superfluum non nocet*). Lze odkázat na právní názor Ústavního soudu, obsažený v nálezu ze dne 16. února 1999, sp. zn. Pl. ÚS 15/97, publikovaném pod č. 69/1999 Sb. a pod č. 24 ve sv. č. 13 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, str. 169 a násl. Podle tohoto rozhodnutí, pokud obecně závazná vyhláška stanoví povinnosti, které jsou uloženy zákonem, považuje Ústavní soud takové ustanovení za *superfluum* k zákonné úpravě, jež samo o sobě nemá normativní obsah, přičemž v pouhé redundanci nelze spatřovat dostatečný důvod pro konstatování protiústavnosti, resp. rozpornosti se zákonem. **Ustanovení obecně závazné vyhlášky o místním poplatku, které upravuje povinnost poplatníků oznámit svá rodná čísla, nelze bez dalšího považovat za odporující zákonu, neboť jde *de iure* pouze o zopakování povinnosti plynoucí ze zvláštního zákona.**

Závěr:

- 1) Povinnost plátce či poplatníka sdělit správci v rámci ohlášení své rodné číslo vyplývá přímo z § 14a odst. 1 písm. a) zákona o místních poplatcích ve spojení s § 130 daňového řádu.
- 2) Jestliže obec uloží v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích poplatníkům v rámci plnění ohlašovací povinnosti povinnost oznamovat svá rodná čísla, je takové ustanovení *de iure* úpravou oznamovací povinnosti plynoucí ze zákona o správě daní a poplatků a jako takové je třeba jej hodnotit jako *superfluum*. Takové ustanovení nelze bez dalšího považovat za nezákonné, neboť pouze deklaruje povinnosti upravené přímo zákonem.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni aktualizace
 - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-